

hele den politik, lovforslaget var udtryk for. *Hans Hansen* (*Rørby*) (DR) udtalte, at Danmarks retsforbund kunne gå med til en saglig forhandling om den foreliggende tekniske rammeordning. Retsværnet såvel udadtil som indadtil er den vigtigste opgave i en demokratisk stat, men den tvungne værnepligt, som krænker den personlige frihed, bør afskaffes og erstattes af en ordning med frivilligt mandskab, der oplæres gennem en kortere uddannelse, samtidig med at der bliver en teknisk uddannet stab af langtidsfunktionærer til at betjene alle de udviklede tekniske apparater, som den militære udvikling har ført med sig. Udenfor ordførernes række udtalte *Thorkil Kristensen* (V) om spørgsmålet enhedskommando, at han fandt, at det var ufuldstændigt behandlet såvel af forsvarskommissionen som af forsvarsministeren. Der manglede således tilsvarende erklæring fra de luftværnssagkyndige, som var indhentet fra hærens og søværnets sagkyndige, og disse sidstes erklæringer gik imod hinanden. Den senere afgivne fællesindstilling fra de to værn, som ministeren refererede i fremsættelsestalen, burde have været overvejet alvorligt. En fælles forsvarsstab i fredstid med mulighed for en enhedskommando i krigstid var sandsynligvis den rigtige løsning.

Forsvarsministeren udtalte med hensyn til spørgsmålet civil eller militær departementschef, at en civil departementschef kunne være til megen støtte for forsvarsministeren. De militære interesser skulle nok blive varetaget af forsvarschefen, forsvarsstyrelsen og værnscheferne. Den af Bertel Dahlgaard udtalte frygt for, at et enkelt værn skulle få overvægt i forsvarsstyrelsen, var ubegrundet. Blev en marineofficer forsvarschef, var der for ministeren ingen tvivl om, at chefen for forsvarsstaben burde være en hær- eller flyverofficer og omvendt. Forsvarsministeren tilbagedviste de af Thorkil Kristensen fremførte betragtninger, hvori der intet nyt var for forsvarskommissionen navnlig ikke dens 5 mands udvalg. Fællesindstillingen fra værnscheferne byggede på en misforståelse af en besked fra ministeren. Ministeren havde ikke ønsket, at generalkommandoen skulle gå med til noget, som man ikke fandt sagligt forsvarligt, eller som ikke kunne accepteres af et flertal i forsvarskommissionen eller på rigsdagen.

I det udvalg, hvortil lovforslaget henvistes, drøftedes især spørgsmålet om enhedskommando og fordele og ulemper ved udnævnelsen af en forsvarschef i fredstid. Et flertal (udvalget med undtagelse af Thorkil Kristensen) fastholdt lovforslagets bestemmelser angående dette punkt.

Forsvarsministeren havde overfor udvalget bekræftet, at bestemmelsen om forsvarschefens, chefen for forsvarsstabens og værnschefernes ansættelse på 3 år ikke er en hindring